

62 (1979) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1981 Nr. 40

A. TITEL

*Overeenkomst ter regeling van de activiteiten van Staten op de maan
en andere hemellichamen;
New York, 5 december 1979*

B. TEKST¹⁾**Agreement governing the activities of States on the moon and other celestial bodies**

The States Parties to this Agreement,

Noting the achievements of States in the exploration and use of the moon and other celestial bodies,

Recognizing that the moon, as a natural satellite of the earth, has an important role to play in the exploration of outer space,

Determined to promote on the basis of equality the further development of co-operation among States in the exploration and use of the moon and other celestial bodies,

Desiring to prevent the moon from becoming an area of international conflict,

Bearing in mind the benefits which may be derived from the exploitation of the natural resources of the moon and other celestial bodies,

Recalling the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies, the Agreement on the Rescue of Astronauts, the Return of Astronauts and the Return of Objects Launched into Outer Space, the Convention on International Liability for Damage Caused by Space Objects, and the Convention on Registration of Objects Launched into Outer Space,

Taking into account the need to define and develop the provisions of these international instruments in relation to the moon and other celestial bodies, having regard to further progress in the exploration and use of outer space,

Have agreed on the following:

Article 1

1. The provisions of this Agreement relating to the moon shall also apply to other celestial bodies within the solar system, other than the earth, except in so far as specific legal norms enter into force with respect to any of these celestial bodies.

2. For the purposes of this Agreement reference to the moon shall include orbits around or other trajectories to or around it.

¹⁾ De Arabische, de Chinese, de Russische en de Spaanse tekst van de Overeenkomst zijn niet afgedrukt.

Accord régissant les activités des Etats sur la lune et les autres corps célestes

Les Etats parties au présent Accord,

Notant les succès obtenus par les Etats dans l'exploration et l'utilisation de la Lune et des autres corps célestes,

Reconnaissant que la Lune, satellite naturel de la Terre, joue à ce titre un rôle important dans l'exploration de l'espace,

Fermelement résolu à favoriser dans des conditions d'égalité le développement de la coopération entre Etats aux fins de l'exploration et de l'utilisation de la Lune et des autres corps célestes,

Désireux d'éviter que la Lune ne puisse servir d'arène à des conflits internationaux,

Tenant compte des avantages qui peuvent être retirés de l'exploitation des ressources naturelles de la Lune et des autres corps célestes,

Rappelant le Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune et les autres corps célestes, l'Accord sur le sauvetage des astronautes, le retour des astronautes et la restitution des objets lancés dans l'espace extra-atmosphérique, la Convention sur la responsabilité internationale pour les dommages causés par des objets spatiaux et la Convention sur l'immatriculation des objets lancés dans l'espace extra-atmosphérique,

Prenant en considération la nécessité d'appliquer concrètement et de développer, en ce qui concerne la Lune et les autres corps célestes, les dispositions de ces documents internationaux, eu égard aux progrès futurs de l'exploration et de l'utilisation de l'espace,

Sont convenus de ce qui suit:

Article premier

1. Les dispositions du présent Accord relatives à la Lune s'appliquent également aux autres corps célestes à l'intérieur du système solaire, excepté la Terre, à moins que des normes juridiques spécifiques n'entrent en vigueur en ce qui concerne l'un de ces corps célestes.

2. Aux fins du présent Accord, toute référence à la Lune est réputée s'appliquer aux orbites autour de la Lune et aux autres trajectoires en direction ou autour de la Lune.

3. This Agreement does not apply to extraterrestrial materials which reach the surface of the earth by natural means.

Article 2

All activities on the moon, including its exploration and use, shall be carried out in accordance with international law, in particular the Charter of the United Nations, and taking into account the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, adopted by the General Assembly on 24 October 1970, in the interests of maintaining international peace and security and promoting international co-operation and mutual understanding, and with due regard to the corresponding interests of all other States Parties.

Article 3

1. The moon shall be used by all States Parties exclusively for peaceful purposes.

2. Any threat or use of force or any other hostile act or threat of hostile act on the moon is prohibited. It is likewise prohibited to use the moon in order to commit any such act or to engage in any such threat in relation to the earth, the moon, spacecraft, the personnel of spacecraft or man-made space objects.

3. States Parties shall not place in orbit around or other trajectory to or around the moon objects carrying nuclear weapons or any other kinds of weapons of mass destruction or place or use such weapons on or in the moon.

4. The establishment of military bases, installations and fortifications, the testing of any type of weapons and the conduct of military manoeuvres on the moon shall be forbidden. The use of military personnel for scientific research or for any other peaceful purposes shall not be prohibited. The use of any equipment or facility necessary for peaceful exploration and use of the moon shall also not be prohibited.

Article 4

1. The exploration and use of the moon shall be the province of all mankind and shall be carried out for the benefit and in the interests of all countries, irrespective of their degree of economic or scientific development. Due regard shall be paid to the interests of present and

3. Le présent Accord ne s'applique pas aux matières extra-terrestres qui atteignent la surface de la Terre par des moyens naturels.

Article 2

Toutes les activités sur la Lune, y compris les activités d'exploration et d'utilisation, sont menées en conformité avec le droit international, en particulier la Charte des Nations Unies, et compte tenu de la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et la coopération entre les Etats conformément à la Charte des Nations Unies, adoptée par l'Assemblée générale le 24 octobre 1970, dans l'intérêt du maintien de la paix et de la sécurité internationales et pour encourager la coopération internationale et la compréhension mutuelle, les intérêts respectifs de tous les autres Etats parties étant dûment pris en considération.

Article 3

1. Tous les Etats parties utilisent la Lune exclusivement à des fins pacifiques.

2. Est interdit tout recours à la menace ou à l'emploi de la force ou à tout autre acte d'hostilité ou menace d'acte d'hostilité sur la Lune. Il est interdit de même d'utiliser la Lune pour se livrer à un acte de cette nature ou recourir à une menace de cette nature à l'encontre de la Terre, de la Lune, d'engins spatiaux, de l'équipage d'engins spatiaux ou d'objets spatiaux créés par l'homme.

3. Les Etats parties ne mettent sur orbite autour de la Lune, ni sur une autre trajectoire en direction ou autour de la Lune, aucun objet porteur d'armes nucléaires ou de tout autre type d'armes de destruction massive, ni ne placent ou n'utilisent de telles armes à la surface ou dans le sol de la Lune.

4. Sont interdits sur la Lune l'aménagement de bases et installations militaires et de fortifications, les essais d'armes de tous types et l'exécution de manoeuvres militaires. N'est pas interdite l'utilisation de personnel militaire à des fins de recherche scientifique ou à toute autre fin pacifique. N'est pas interdite non plus l'utilisation de tout équipement ou installation nécessaire à l'exploration pacifique de la Lune.

Article 4

1. L'exploration et l'utilisation de la Lune sont l'apanage de toute l'humanité et se font pour le bien et dans l'intérêt de tous les pays, quel que soit leur degré de développement économique ou scientifique. Il est dûment tenu compte des intérêts de la génération actuelle et des

future generations as well as to the need to promote higher standards of living and conditions of economic and social progress and development in accordance with the Charter of the United Nations.

2. States Parties shall be guided by the principle of co-operation and mutual assistance in all their activities concerning the exploration and use of the moon. International co-operation in pursuance of this Agreement should be as wide as possible and may take place on a multilateral basis, on a bilateral basis or through international intergovernmental organizations.

Article 5

1. States Parties shall inform the Secretary-General of the United Nations as well as the public and the international scientific community, to the greatest extent feasible and practicable, of their activities concerned with the exploration and use of the moon. Information on the time, purposes, locations, orbital parameters and duration shall be given in respect of each mission to the moon as soon as possible after launching, while information on the results of each mission, including scientific results, shall be furnished upon completion of the mission. In the case of a mission lasting more than sixty days, information on conduct of the mission, including any scientific results, shall be given periodically at thirty days' intervals. For missions lasting more than six months, only significant additions to such information need be reported thereafter.

2. If a State Party becomes aware that another State Party plans to operate simultaneously in the same area of or in the same orbit around or trajectory to or around the moon, it shall promptly inform the other State of the timing of and plans for its own operations.

3. In carrying out activities under this Agreement, States Parties shall promptly inform the Secretary-General, as well as the public and the international scientific community, of any phenomena they discover in outer space, including the moon, which could endanger human life or health, as well as of any indication of organic life.

Article 6

1. There shall be freedom of scientific investigation on the moon by all States Parties without discrimination of any kind, on the basis of equality and in accordance with international law.

générations futures, ainsi que de la nécessité de favoriser le relèvement des niveaux de vie et des conditions de progrès et de développement économique et social conformément à la Charte des Nations Unies.

2. Dans toutes leurs activités concernant l'exploration et l'utilisation de la Lune, les Etats parties se fondent sur le principe de la coopération et de l'assistance mutuelle. La coopération internationale en application du présent Accord doit être la plus large possible et peut se faire sur une base multilatérale, sur une base bilatérale ou par l'intermédiaire d'organisations intergouvernementales internationales.

Article 5

1. Les Etats parties doivent faire connaître au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, ainsi qu'au public et à la communauté scientifique mondiale, autant qu'il est possible et praticable, leurs activités d'exploration et d'utilisation de la Lune. Des renseignements concernant le calendrier, les objectifs, les lieux de déroulement, les paramètres d'orbites et la durée de chaque mission vers la Lune doivent être communiqués le plus tôt possible après le début de la mission, et des renseignements sur les résultats de chaque mission, y compris les résultats scientifiques, doivent être communiqués dès la fin de la mission. Au cas où une mission durerait plus de soixante jours, des renseignements sur son déroulement, y compris éventuellement sur ses résultats scientifiques, doivent être donnés périodiquement, tous les trente jours. Si la mission dure plus de six mois, il n'y a lieu de communiquer par la suite que des renseignements complémentaires importants.

2. Si un Etat partie apprend qu'un autre Etat partie envisage de mener des activités simultanément dans la même région de la Lune, sur la même orbite autour de la Lune ou sur une même trajectoire en direction ou autour de la Lune, il informe promptement l'autre Etat du calendrier et du plan de ses propres activités.

3. Dans les activités qu'ils exercent en vertu du présent Accord, les Etats parties informent promptement le Secrétaire général, ainsi que le public et la communauté scientifique internationale, de tout phénomène qu'ils ont constaté dans l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune, qui pourrait présenter un danger pour la vie et la santé de l'homme, et également de tous signes de vie organique.

Article 6

1. Tous les Etats parties ont, sans aucune discrimination, dans des conditions d'égalité et conformément au droit international, la liberté de recherche scientifique sur la Lune.

2. In carrying out scientific investigations and in furtherance of the provisions of this Agreement, the States Parties shall have the right to collect on and remove from the moon samples of its mineral and other substances. Such samples shall remain at the disposal of those States Parties which caused them to be collected and may be used by them for scientific purposes. States Parties shall have regard to the desirability of making a portion of such samples available to other interested States Parties and the international scientific community for scientific investigation. States Parties may in the course of scientific investigations also use mineral and other substances of the moon in quantities appropriate for the support of their missions.

3. States Parties agree on the desirability of exchanging scientific and other personnel on expeditions to or installations on the moon to the greatest extent feasible and practicable.

Article 7

1. In exploring and using the moon, States Parties shall take measures to prevent the disruption of the existing balance of its environment whether by introducing adverse changes in that environment, by its harmful contamination through the introduction of extra-environmental matter or otherwise. States Parties shall also take measures to avoid harmfully affecting the environment of the earth through the introduction of extraterrestrial matter or otherwise.

2. States Parties shall inform the Secretary-General of the United Nations of the measures being adopted by them in accordance with paragraph 1 of this article and shall also, to the maximum extent feasible, notify him in advance of all placements by them of radio-active materials on the moon and of the purposes of such placements.

3. States Parties shall report to other States Parties and to the Secretary-General concerning areas of the moon having special scientific interest in order that, without prejudice to the rights of other States Parties, consideration may be given to the designation of such areas as international scientific preserves for which special protective arrangements are to be agreed upon in consultation with the competent bodies of the United Nations.

Article 8

1. States Parties may pursue their activities in the exploration and use of the moon anywhere on or below its surface, subject to the provisions of this Agreement.

2. For these purposes States Parties may, in particular:

2. Dans leurs recherches scientifiques exécutées en application des dispositions du présent Accord, les Etats parties ont le droit de recueillir sur la Lune et d'en enlever des échantillons de minéraux et autres substances. Ces échantillons restent sous la garde des Etats parties qui les ont fait recueillir et qui peuvent les utiliser à des fins pacifiques. Les Etats parties ne perdent pas de vue qu'il est souhaitable de mettre une partie desdits échantillons à la disposition d'autres Etats parties intéressés et de la communauté scientifique internationale aux fins de recherche scientifique. Les Etats parties peuvent, au cours de leurs recherches scientifiques, utiliser aussi en quantités raisonnables pour le soutien de leurs missions des minéraux et d'autres substances de la Lune.

3. Les Etats parties conviennent qu'il est souhaitable d'échanger autant qu'il est possible et praticable, du personnel scientifique et autre au cours des expéditions vers la Lune ou dans les installations qui s'y trouvent.

Article 7

1. Lorsqu'ils explorent et utilisent la Lune, les Etats parties prennent des mesures pour éviter de perturber l'équilibre existant du milieu en lui faisant subir des transformations nocives, en le contaminant dangereusement par l'apport de matière étrangère ou d'une autre façon. Les Etats parties prennent aussi des mesures pour éviter toute dégradation du milieu terrestre par l'apport de matière extra-terrestre ou d'une autre façon.

2. Les Etats parties informent le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies des mesures qu'ils prennent en application du paragraphe 1 du présent article et, dans toute la mesure du possible, lui notifient à l'avance leurs plans concernant le placement de substances radioactives sur la Lune et l'objet de cette opération.

3. Les Etats parties communiquent aux autres Etats parties et au Secrétaire général des renseignements au sujet des régions de la Lune qui présentent un intérêt scientifique particulier, afin qu'on puisse, sans préjudice des droits des autres Etats parties, envisager de désigner lesdites régions comme réserves scientifiques internationales pour lesquelles on conviendra d'accords spéciaux de protection, en consultation avec les organismes compétents des Nations Unies.

Article 8

1. Les Etats parties peuvent exercer leurs activités d'exploration et d'utilisation de la Lune en n'importe quel point de sa surface ou sous sa surface, sous réserve des dispositions du présent Accord.

2. A cette fin, les Etats parties peuvent notamment:

(a) Land their space objects on the moon and launch them from the moon;

(b) Place their personnel, space vehicles, equipment, facilities, stations and installations anywhere on or below surface of the moon.

Personnel, space vehicles, equipment, facilities, stations and installations may move or be moved freely over or below the surface of the moon.

3. Activities of States Parties in accordance with paragraphs 1 and 2 of this article shall not interfere with the activities of other States Parties on the moon. Where such interference may occur, the States Parties concerned shall undertake consultations in accordance with article 15, paragraphs 2 and 3 of this Agreement.

Article 9

1. States Parties may establish manned and unmanned stations on the moon. A State Party establishing a station shall use only that area which is required for the needs of the station and shall immediately inform the Secretary-General of the United Nations of the location and purposes of that station. Subsequently, at annual intervals that State shall likewise inform the Secretary-General whether the station continues in use and whether its purposes have changed.

2. Stations shall be installed in such a manner that they do not impede the free access to all areas of the moon by personnel, vehicles and equipment of other States Parties conducting activities on the moon in accordance with the provisions of this Agreement or of article I of the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies.

Article 10

1. States Parties shall adopt all practicable measures to safeguard the life and health of persons on the moon. For this purpose they shall regard any person on the moon as an astronaut within the meaning of article V of the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies and as part of the personnel of a spacecraft within the meaning of the Agreement on the Rescue of Astronauts, the Return of Astronauts and the Return of Objects Launched into Outer Space.

a) Faire atterrir leurs engins spatiaux sur la Lune et les lancer à partir de la Lune;

b) Placer leur personnel ainsi que leurs véhicules, matériel, stations, installations et équipements spatiaux en n'importe quel point à la surface ou sous la surface de la Lune.

Le personnel, ainsi que les véhicules, le matériel, les stations, les installations et l'équipement spatiaux, peuvent se déplacer ou être déplacés librement à la surface ou sous la surface de la Lune.

3. Les activités menées par les Etats parties conformément aux paragraphes 1 et 2 du présent article ne doivent pas gêner les activités menées par d'autres Etats parties sur la Lune. Au cas où elles risqueraient de leur causer une gêne, les Etats parties intéressés doivent procéder à des consultations conformément aux paragraphes 2 et 3 de l'article 15 du présent Accord.

Article 9

1. Les Etats parties peuvent installer des stations habitées ou inhabitées sur la Lune. Un Etat partie qui installe une station ne doit utiliser que la surface nécessaire pour répondre aux besoins de la station et doit faire connaître immédiatement au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies l'emplacement et les buts de ladite station. Il doit de même, chaque année, faire savoir au Secrétaire général si cette station continue d'être utilisée et si ses buts ont changé.

2. Les stations doivent être disposées de façon à ne pas empêcher le libre accès à toutes les parties de la Lune, du personnel, des véhicules et du matériel d'autres Etats parties qui poursuivent des activités sur la Lune conformément aux dispositions du présent Accord ou de l'article premier du Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune et les autres corps célestes.

Article 10

1. Les Etats parties prennent toutes les mesures praticables pour sauvegarder la vie et la santé des personnes se trouvant sur la Lune. A cette fin, ils considèrent toute personne se trouvant sur la Lune comme étant un astronaute au sens de l'article V du Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune et les autres corps célestes, et comme étant un membre de l'équipage d'un engin spatial au sens de l'Accord sur le sauvetage des astronautes, le retour des astronautes et la restitution des objets lancés dans l'espace extra-atmosphérique.

2. States Parties shall offer shelter in their stations, installations, vehicles and other facilities to persons in distress on the moon.

Article 11

1. The moon and its natural resources are the common heritage of mankind, which finds its expression in the provisions of this Agreement and in particular in paragraph 5 of this article.

2. The moon is not subject to national appropriation by any claim of sovereignty, by means of use or occupation, or by any other means.

3. Neither the surface nor the subsurface of the moon, nor any part thereof or natural resources in place, shall become property of any State, international intergovernmental or non-governmental organization, national organization or non-governmental entity or of any natural person. The placement of personnel, space vehicles, equipment, facilities, stations and installations on or below the surface of the moon, including structures connected with its surface or subsurface, shall not create a right of ownership over the surface or the subsurface of the moon or any areas thereof. The foregoing provisions are without prejudice to the international régime referred to in paragraph 5 of this article.

4. States Parties have the right to exploration and use of the moon without discrimination of any kind, on a basis of equality and in accordance with international law and the terms of this Agreement.

5. States Parties to this Agreement hereby undertake to establish an international régime, including appropriate procedures, to govern the exploitation of the natural resources of the moon as such exploitation is about to become feasible. This provision shall be implemented in accordance with article 18 of this Agreement.

6. In order to facilitate the establishment of the international régime referred to in paragraph 5 of this article, States Parties shall inform the Secretary-General of the United Nations as well as the public and the international scientific community, to the greatest extent feasible and practicable, of any natural resources they may discover on the moon.

7. The main purposes of the international régime to be established shall include:

(a) The orderly and safe development of the natural resources of the moon;

(b) The rational management of those resources;

2. Les Etats parties recueillent dans leurs stations, leurs installations, leurs véhicules et leur équipement les personnes en détresse sur la Lune.

Article 11

1. La Lune et ses ressources naturelles constituent le patrimoine commun de l'humanité, qui trouve son expression dans les dispositions pertinentes du présent Accord, en particulier le paragraphe 5 du présent article.

2. La Lune ne peut faire l'objet d'aucune appropriation nationale par proclamation de souveraineté, ni par voie d'utilisation ou d'occupation, ni par aucun autre moyen.

3. La surface et le sous-sol de la Lune ne peuvent être la propriété d'Etats, d'organisations internationales intergouvernementales ou non gouvernementales, d'organisations nationales, qu'elles aient ou non la personnalité morale, ou de personnes physiques. L'installation à la surface ou sous la surface de la Lune de personnel ou de véhicules, matériel, stations, installations ou équipements spatiaux, y compris d'ouvrages reliés à sa surface, ne crée pas de droits de propriété sur une partie de la surface ou du sous-sol de la Lune. Les dispositions qui précèdent s'entendent sous réserve du régime international visé au paragraphe 5 du présent article.

4. Les Etats parties ont le droit d'explorer et d'utiliser la Lune, sans discrimination d'aucune sorte, sur un pied d'égalité, conformément au droit international et aux dispositions du présent Accord.

5. Les Etats parties au présent Accord s'engagent à établir un régime international, y compris des procédures appropriées, régissant l'exploitation des ressources naturelles de la Lune lorsque cette exploitation sera sur le point de devenir possible. La disposition qui précède sera appliquée conformément à l'article 18 du présent Accord.

6. Pour faciliter l'établissement du régime international visé au paragraphe 5 du présent article, les Etats parties informent le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, ainsi que le public et la communauté scientifique internationale, autant qu'il est possible et praticable, de toutes ressources naturelles qu'ils peuvent découvrir sur la Lune.

7. Ledit régime international a notamment pour buts principaux:

a) D'assurer la mise en valeur méthodique et sans danger des ressources naturelles de la Lune;

b) D'assurer la gestion rationnelle de ces ressources;

(c) The expansion of opportunities in the use of those resources;

(d) An equitable sharing by all States Parties in the benefits derived from those resources, whereby the interests and needs of the developing countries, as well as the efforts of those countries which have contributed either directly or indirectly to the exploration of the moon, shall be given special consideration.

8. All the activities with respect to the natural resources of the moon shall be carried out in a manner compatible with the purposes specified in paragraph 7 of this article and the provisions of article 6, paragraph 2, of this Agreement.

Article 12

1. States Parties shall retain jurisdiction and control over their personnel, vehicles, equipment, facilities, stations and installations on the moon. The ownership of space vehicles, equipment, facilities, stations and installations shall not be affected by their presence on the moon.

2. Vehicles, installations and equipment or their component parts found in places other than their intended location shall be dealt with in accordance with article 5 of the Agreement on Rescue of Astronauts, the Return of Astronauts and the Return of Objects Launched into Outer Space.

3. In the event of an emergency involving a threat to human life, States Parties may use the equipment, vehicles, installations, facilities or supplies of other States Parties on the moon. Prompt notification of such use shall be made to the Secretary-General of the United Nations or the State Party concerned.

Article 13

A State Party which learns of the crash landing, forced landing or other unintended landing on the moon of a space object, or its component parts, that were not launched by it, shall promptly inform the launching State Party and the Secretary-General of the United Nations.

Article 14

1. States Parties to this Agreement shall bear international responsibility for national activities on the moon, whether such activities are carried on by governmental agencies or by non-governmental entities, and for assuring that national activities are carried out in conformity with the provisions set forth in this Agreement. States Parties shall ensure that non-governmental entities under their

c) De développer les possibilités d'utilisation de ces ressources;

d) De ménager une répartition équitable entre tous les Etats parties des avantages qui en résulteront, une attention spéciale étant accordée aux intérêts et aux besoins des pays en développement, ainsi qu'aux efforts des pays qui ont contribué, soit directement, soit indirectement, à l'exploration de la Lune.

8. Toutes les activités relatives aux ressources naturelles de la Lune seront exercées d'une manière compatible avec les buts énoncés au paragraphe 7 du présent article et avec les dispositions du paragraphe 2 de l'article 6 du présent Accord.

Article 12

1. Les Etats parties conservent la juridiction ou le contrôle sur leur personnel, ainsi que sur leurs véhicules, matériel, stations, installations et équipements spatiaux se trouvant sur la Lune. La présence sur la Lune desdits véhicules, matériel, stations, installations et équipement ne modifie pas les droits de propriété les concernant.

2. Les dispositions de l'article 5 de l'Accord sur le sauvetage des astronautes, le retour des astronautes et la restitution des objets lancés dans l'espace extra-atmosphérique sont applicables aux véhicules, aux installations et au matériel trouvés dans des endroits autres que ceux où ils devraient être.

3. Dans les cas d'urgence mettant en danger la vie humaine, les Etats parties peuvent utiliser le matériel, les véhicules, les installations, l'équipement ou les réserves d'autres Etats parties se trouvant sur la Lune. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies ou l'Etat partie intéressé en est informé sans retard.

Article 13

Tout Etat partie qui constate qu'un objet spatial ou des éléments constitutifs d'un tel objet qu'il n'a pas lancé se sont posés sur la Lune à la suite d'une panne ou y ont fait un atterrissage forcé ou imprévu en avise sans tarder l'Etat partie qui a procédé au lancement et le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 14

1. Les Etats parties au présent Accord ont la responsabilité internationale des activités nationales sur la Lune, qu'elles soient menées par des organismes gouvernementaux ou par des entités non gouvernementales, et doivent veiller à ce que lesdites activités soient menées conformément aux dispositions énoncées dans le présent Accord. Les Etats parties s'assurent que les entités non

jurisdiction shall engage in activities on the moon only under the authority and continuing supervision of the appropriate State Party.

2. States Parties recognize that detailed arrangements concerning liability for damage caused on the moon, in addition to the provisions of the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies and the Convention on International Liability for Damage Caused by Space Objects, may become necessary as a result of more extensive activities on the moon. Any such arrangements shall be elaborated in accordance with the procedure provided for in article 18 of this Agreement.

Article 15

1. Each State Party may assure itself that the activities of other States Parties in the exploration and use of the moon are compatible with the provisions of this Agreement. To this end, all space vehicles, equipment, facilities, stations and installations on the moon shall be open to other States Parties. Such States Parties shall give reasonable advance notice of a projected visit, in order that appropriate consultations may be held and that maximum precautions may be taken to assure safety and to avoid interference with normal operations in the facility to be visited. In pursuance of this article, any State Party may act on its own behalf or with the full or partial assistance of any other State Party or through appropriate international procedures within the framework of the United Nations and in accordance with the Charter.

2. A State Party which has reason to believe that another State Party is not fulfilling the obligations incumbent upon it pursuant to this Agreement or that another State Party is interfering with the rights which the former State has under this Agreement may request consultations with that State Party. A State Party receiving such a request shall enter into such consultations without delay. Any other State Party which requests to do so shall be entitled to take part in the consultations. Each State Party participating in such consultations shall seek a mutually acceptable resolution of any controversy and shall bear in mind the rights and interests of all States Parties. The Secretary-General of the United Nations shall be informed of the results of the consultations and shall transmit the information received to all States Parties concerned.

3. If the consultations do not lead to a mutually acceptable settlement which has due regard for the rights and interests of all States Parties,

gouvernementales relevant de leur juridiction n'entreprennent des activités sur la Lune qu'avec l'autorisation de l'Etat partie intéressé et sous sa surveillance continue.

2. Les Etats parties reconnaissent que des arrangements détaillés concernant la responsabilité en cas de dommages causés sur la Lune venant s'ajouter aux dispositions du Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune et les autres corps célestes, et, à celles de la Convention relative à la responsabilité concernant les dommages causés par des objets spatiaux, pourraient devenir nécessaires par suite du développement des activités sur la Lune. Lesdits arrangements seront élaborés conformément à la procédure décrite à l'article 18 du présent Accord.

Article 15

1. Chaque Etat partie peut s'assurer que les activités des autres Etats parties relatives à l'exploration et à l'utilisation de la Lune sont compatibles avec les dispositions du présent Accord. A cet effet, tous les véhicules, le matériel, les stations, les installations et l'équipement spatiaux se trouvant sur la Lune sont accessibles aux autres Etats parties au présent Accord. Ces Etats parties notifient au préalable toute visite projetée, afin que les consultations voulues puissent avoir lieu et que le maximum de précautions puissent être prises pour assurer la sécurité et éviter de gêner les opérations normales sur les lieux de l'installation à visiter. En exécution du présent article, un Etat partie peut agir en son nom propre ou avec l'assistance entière ou partielle d'un autre Etat partie, ou encore par des procédures internationales appropriées dans le cadre de l'Organisation des Nations Unies et conformément à la Charte.

2. Un Etat partie qui a lieu de croire qu'un autre Etat partie ou bien ne s'acquitte pas des obligations qui lui incombent en vertu du présent Accord, ou bien porte atteinte aux droits qu'il tient du présent Accord, peut demander l'ouverture de consultations avec cet autre Etat partie. L'Etat partie qui reçoit cette demande de consultations doit engager lesdites consultations sans tarder. Tout autre Etat partie qui en fait la demande est en droit de participer également à ces consultations. Chacun des Etats parties qui participent à ces consultations doit rechercher une solution mutuellement acceptable au litige et tient compte des droits et intérêts de tous les Etats parties. Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies est informé des résultats des consultations et communique les renseignements reçus à tous les Etats parties intéressés.

3. Si les consultations n'ont pas permis d'aboutir à un règlement mutuellement acceptable et tenant compte des droits et intérêts de tous

the parties concerned shall take all measures to settle the dispute by other peaceful means of their choice appropriate to the circumstances and the nature of the dispute. If difficulties arise in connexion with the opening of consultations or if consultations do not lead to a mutually acceptable settlement, any State Party may seek the assistance of the Secretary-General, without seeking the consent of any other State Party concerned, in order to resolve the controversy. A State Party which does not maintain diplomatic relations with another State Party concerned shall participate in such consultations, at its choice, either itself or through another State Party or the Secretary-General as intermediary.

Article 16

With the exception of articles 17 to 21, references in this Agreement to States shall be deemed to apply to any international intergovernmental organization which conducts space activities if the organization declares its acceptance of the rights and obligations provided for in this Agreement and if a majority of the States members of the organization are States Parties to this Agreement and to the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies. States members of any such organization which are States Parties to this Agreement shall take all appropriate steps to ensure that the organization makes a declaration in accordance with the foregoing.

Article 17

Any State Party to this Agreement may propose amendments to the Agreement. Amendments shall enter into force for each State Party to the Agreement accepting the amendments upon their acceptance by a majority of the States Parties to the Agreement and thereafter for each remaining State Party to the Agreement on the date of acceptance by it.

Article 18

Ten years after the entry into force of this Agreement, the question of the review of the Agreement shall be included in the provisional agenda of the General Assembly of the United Nations in order to consider, in the light of past application of the Agreement, whether it requires revision. However, at any time after the Agreement has been in force for five years, the Secretary-General of the United Nations, as depositary, shall, at the request of one third of the States Parties to the Agreement and with the concurrence of the majority of the States Parties, convene a conference of the States Parties to review this

les Etats parties, les parties intéressées prennent toutes les dispositions nécessaires pour régler ce différend par d'autres moyens pacifiques de leur choix adaptés aux circonstances et à la nature du différend. Si des difficultés surgissent à l'occasion de l'ouverture de consultations, ou si les consultations n'aboutissent pas à un règlement mutuellement acceptable, un Etat partie peut demander l'assistance du Secrétaire général, sans le consentement d'aucun autre Etat partie intéressé, afin de régler le litige. Un Etat partie qui n'entretient pas de relations diplomatiques avec un autre Etat partie intéressé prend part auxdites consultations, à sa préférence, soit par lui-même, soit par l'intermédiaire d'un autre Etat partie ou du Secrétaire général.

Article 16

Dans le présent Accord, à l'exception des articles 17 à 21, les références aux Etats s'appliquent à toute organisation internationale intergouvernementale qui se livre à des activités spatiales, si cette organisation déclare accepter les droits et les obligations prévus dans le présent Accord et si la majorité des Etats membres de l'organisation sont des Etats parties au présent Accord et au Traité sur les principes régissant les activités des Etats en matière d'exploration et d'utilisation de l'espace extra-atmosphérique, y compris la Lune et les autres corps célestes. Les Etats membres d'une telle organisation qui sont des Etats parties au présent Accord prennent toutes les mesures voulues pour que l'organisation fasse une déclaration en conformité des dispositions du présent article.

Article 17

Un Etat partie au présent Accord peut proposer des amendements à l'Accord. Les amendements prendront effet à l'égard de chaque Etat partie à l'Accord acceptant les amendements dès qu'ils auront été acceptés par la majorité des Etats parties à l'Accord et, par la suite, pour chacun des autres Etats parties à l'Accord, à la date de son acceptation desdits amendements.

Article 18

Dix ans après l'entrée en vigueur du présent Accord, la question de l'examen de l'Accord sera inscrite à l'ordre du jour provisoire de l'Assemblée générale des Nations Unies afin de déterminer, eu égard à l'expérience acquise en ce qui concerne l'application de l'Accord, si celui-ci doit être révisé. Toutefois, cinq ans au moins après la date d'entrée en vigueur du présent Accord, le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, en sa qualité de dépositaire de l'Accord, pourra, sur la demande d'un tiers des Etats parties à l'Accord et avec l'assentiment de la majorité d'entre eux, convoquer une

Agreement. A review conference shall also consider the question of the implementation of the provisions of article 11, paragraph 5, on the basis of the principle referred to in paragraph 1 of that article and taking into account in particular any relevant technological developments.

Article 19

1. This Agreement shall be open for signature by all States at United Nations Headquarters in New York.

2. This Agreement shall be subject to ratification by signatory States. Any State which does not sign this Agreement before its entry into force in accordance with paragraph 3 of this article may accede to it at any time. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the fifth instrument of ratification.

4. For each State depositing its instrument of ratification or accession after the entry into force of this Agreement, it shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of any such instrument.

5. The Secretary-General shall promptly inform all signatory and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification or accession to this Agreement, the date of its entry into force and other notices.

Article 20

Any State Party to this Agreement may give notice of its withdrawal from the Agreement one year after its entry into force by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such withdrawal shall take effect one year from the date of receipt of this notification.

Article 21

The original of this Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all signatory and acceding States.

conférence des Etats parties afin de réexaminer le présent Accord. La conférence d'examen étudiera aussi la question de l'application des dispositions du paragraphe 5 de l'article 11, sur la base du principe visé au paragraphe 1 dudit article et compte tenu, en particulier, de tout progrès technique pertinent.

Article 19

1. Le présent Accord est ouvert à la signature de tous les Etats au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York.

2. Le présent Accord est soumis à la ratification des Etats signataires. Tout Etat qui n'a pas signé le présent Accord avant son entrée en vigueur conformément au paragraphe 3 du présent article peut y adhérer à tout moment. Les instruments de ratification ou d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

3. Le présent Accord entrera en vigueur le trentième jour qui suivra le dépôt du cinquième instrument de ratification.

4. Pour chaque Etat dont l'instrument de ratification ou d'adhésion sera déposé après l'entrée en vigueur du présent Accord, celui-ci entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date du dépôt dudit instrument.

5. Le Secrétaire général informera sans délai tous les Etats qui auront signé le présent Accord ou y auront adhéré de la date de chaque signature, de la date du dépôt de chaque instrument de ratification ou d'adhésion, de la date d'entrée en vigueur du présent Accord ainsi que de toute autre communication.

Article 20

Tout Etat partie au présent Accord peut, un an après l'entrée en vigueur de l'Accord, communiquer son intention de cesser d'y être partie par voie de notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. Cette notification prend effet un an après la date à laquelle elle a été reçue.

Article 21

L'original du présent Accord, dont les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en adressera des copies certifiées à tous les Etats qui auront signé l'Accord ou qui y auront adhéré.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement, opened for signature at New York on 18 December 1979.

De Overeenkomst is in overeenstemming met artikel 19, eerste lid, ondertekend voor:

Chili	3 januari 1980
Frankrijk ¹⁾	29 januari 1980
Roemenië	17 april 1980
de Filippijnen	23 april 1980
Oostenrijk	21 mei 1980
Marokko	25 juli 1980
Guatemala	20 november 1980
het Koninkrijk der Nederlanden	27 januari 1981

¹⁾ Onder de volgende verklaring:

"France is of the view that the provisions of article 3, paragraph 2, of the Agreement relating to the use or threat of force cannot be construed as anything other than a reaffirmation, for the purposes of the field of endeavour covered by the Agreement, of the principle of the prohibition of the threat or use of force which States are obliged to observe in their international relations, as set forth in The United Nations Charter." (VN-vertaling).

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment habilités par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord, ouvert à la signature à New York le 18 décembre 1979.

C. VERTALING**Overeenkomst ter regeling van de activiteiten van Staten op de maan en andere hemellichamen**

De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst,

Gelet op de gunstige resultaten die Staten hebben verkregen bij het onderzoek en gebruik van de maan en andere hemellichamen,

Erkendend dat de maan, als natuurlijke satelliet van de aarde, een belangrijke rol speelt bij het onderzoek van de kosmische ruimte,

Vastbesloten op basis van gelijkheid de verdere samenwerking tussen Staten te bevorderen bij het onderzoek en gebruik van de maan en andere hemellichamen,

Verlangend te verhinderen dat de maan een gebied van internationale conflicten wordt,

Indachtig de voordelen die kunnen worden verkregen uit de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de maan en andere hemellichamen,

In herinnering brengend het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, de Overeenkomst inzake de redding van ruimtevaarders, de terugkeer van ruimtevaarders en de teruggave van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen, de Overeenkomst inzake de internationale aansprakelijkheid voor schade, veroorzaakt door ruimtevoorwerpen, en de Overeenkomst inzake de registratie van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen,

In aanmerking nemend de noodzaak tot een verdere verfijning en ontwikkeling van de bepalingen van deze internationale overeenkomsten met betrekking tot de maan en andere hemellichamen, daarbij rekening houdend met verdere vooruitgang bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1

1. De bepalingen van deze Overeenkomst met betrekking tot de maan zijn tevens van toepassing op andere hemellichamen dan de aarde binnen het zonnestelsel, behalve voor zover bijzondere rechtsregels van kracht worden met betrekking tot een van deze hemellichamen.

2. Voor de toepassing van deze Overeenkomst zijn in elke verwijzing naar de maan tevens begrepen de kringlopen om of andere banen naar of om de maan.

3. Deze Overeenkomst is niet van toepassing op buitenaardse materialen die langs natuurlijke weg op het aardoppervlak terechtkomen.

Artikel 2

Alle activiteiten op de maan, met inbegrip van het onderzoek en gebruik ervan, worden verricht in overeenstemming met de regels van het volkenrecht, in het bijzonder het Handvest van de Verenigde Naties, en met inachtneming van de Verklaring betreffende de beginselen van het volkenrecht inzake vriendschappelijke betrekkingen en samenwerking tussen de Staten overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties, aangenomen door de Algemene Vergadering op 24 oktober 1970, in het belang van de handhaving van de internationale vrede en veiligheid en van de bevordering van internationale samenwerking en wederzijds begrip, waarbij naar behoren rekening wordt gehouden met de overeenkomstige belangen van alle andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst.

Artikel 3

1. De maan wordt door alle Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, uitsluitend gebruikt voor vreedzame doeleinden.

2. Elke dreiging met of gebruik van geweld of enige andere vijandige daad of dreiging daarmee op de maan is verboden. Het is eveneens verboden de maan te gebruiken om een zodanige vijandige daad te begaan of met een zodanige vijandige daad te dreigen gericht tegen de aarde, de maan, ruimtevaartuigen, hun bemanning of door mensen vervaardigde ruimtevoorwerpen.

3. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, brengen geen voorwerpen die kernwapens of andere wapens voor massavernietiging vervoeren, in een kringloop om de maan of in een andere baan naar of om de maan, noch plaatsen of gebruiken zij zulke wapens op de maan of onder het oppervlak van de maan.

4. De vestiging van militaire bases, installaties en versterkingen, het beproeven van wapens van welke aard dan ook, en het houden van militaire manoeuvres op de maan zijn verboden. Het gebruikmaken van *militair personeel voor wetenschappelijk onderzoek of enig ander vreedzaam doel* is niet verboden. Het gebruik van welke uitrusting of voorziening dan ook die noodzakelijk is voor vreedzaam onderzoek en gebruik van de maan, is evenmin verboden.

Artikel 4

1. Het onderzoek en gebruik van de maan gaan de gehele mensheid aan en vinden plaats ten voordele en in het belang van alle landen,

ongeacht de mate van hun economische of wetenschappelijke ontwikkeling. Er wordt naar behoren aandacht geschonken aan de belangen van de huidige en de toekomstige generaties, alsmede aan de noodzaak tot bevordering van een hogere levensstandaard en verbetering van de voorwaarden voor economische en sociale vooruitgang en ontwikkeling overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties.

2. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, laten zich leiden door het beginsel van samenwerking en onderlinge bijstand bij al hun activiteiten betreffende het onderzoek en gebruik van de maan. Internationale samenwerking ingevolge deze Overeenkomst dient zo ruim mogelijk te zijn en kan plaatsvinden op multilaterale basis, op bilaterale basis of door middel van internationale intergouvernementele organisaties.

Artikel 5

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, stellen de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, alsmede het publiek en de internationale wetenschappelijke gemeenschap, voor zover zulks ook maar enigszins mogelijk en uitvoerbaar is, in kennis van hun activiteiten betreffende het onderzoek en gebruik van de maan. Inlichtingen omtrent het tijdschema, de doeleinden, de locaties, de baanparameters en de duur worden met betrekking tot elke vlucht naar de maan zo spoedig mogelijk na de lancering verstrekt, terwijl gegevens omtrent de resultaten van elke vlucht, met inbegrip van de wetenschappelijke resultaten, na het voltooien van de vlucht beschikbaar worden gesteld. Ingeval een vlucht langer dan zestig dagen duurt, worden periodiek, met tussenpozen van dertig dagen, inlichtingen omtrent het verloop van de vlucht, inclusief eventuele wetenschappelijke resultaten gegeven. Bij vluchten die langer dan zes maanden duren, behoeven naderhand slechts van belang zijnde aanvullingen van deze gegevens te worden medegedeeld.

2. Indien een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst, verneemt dat een andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst, van plan is gelijktijdig activiteiten te ontplooiën in hetzelfde gebied of in dezelfde kringloop om of baan naar of om de maan, licht deze Staat de andere Staat onverwijld in over het tijdschema van en de plannen voor zijn eigen activiteiten.

3. Bij de uitvoering van activiteiten krachtens deze Overeenkomst stellen de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, onmiddellijk de Secretaris-Generaal, alsmede het publiek en de internationale wetenschappelijke gemeenschap, in kennis van alle verschijnselen die zij waarnemen in de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan, voorzover die een gevaar zouden kunnen betekenen voor het leven of de gezondheid van de mensen, alsmede van alle aanwijzingen van organisch leven.

Artikel 6

1. Alle Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, hebben, zonder enig onderscheid, op voet van gelijkheid en in overeenstemming met het volkenrecht, de vrijheid wetenschappelijk onderzoek op de maan te verrichten.

2. Bij de uitvoering van wetenschappelijke onderzoeken krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst hebben de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, het recht monsters te nemen van minerale en andere stoffen op de maan en deze mee te nemen. Deze monsters blijven ter beschikking van die Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst en die deze hebben laten nemen, en mogen door deze Staten voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, houden rekening met de wenselijkheid een deel van deze monsters ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek ter beschikking te stellen van andere belangstellende Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, alsmede van de internationale wetenschappelijke gemeenschap. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, mogen tijdens de wetenschappelijke onderzoeken ook hoeveelheden minerale en andere stoffen van de maan gebruiken voor zover dienstig voor hun vluchten.

3. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, zijn het eens over de wenselijkheid, voor zover zulks ook maar enigszins mogelijk en uitvoerbaar is, wetenschappelijk en ander personeel uit te wisselen bij expedities naar of in installaties op de maan.

Artikel 7

1. Bij het onderzoek en gebruik van de maan nemen de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, maatregelen ter voorkoming van verstoring van het bestaande evenwicht in het milieu, hetzij door het teweegbrengen van nadelige veranderingen in dit milieu, hetzij door schadelijke besmetting ervan als gevolg van het daarin brengen van niet tot dit milieu behorende materie, of op andere wijze. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, nemen tevens maatregelen ter vermindering van de nadelige beïnvloeding van het milieu op aarde als gevolg van het daarin brengen van niet van de aarde afkomstige materie, of anderszins.

2. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, lichten de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in omtrent de maatregelen die door hen zijn genomen overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van dit artikel, en stellen hem tevens, zo uitgebreid mogelijk, vooraf in kennis van alle plaatsingen van radioactieve stoffen door hen op de maan, alsmede van het doel van deze plaatsingen.

3. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, brengen verslag uit aan de andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst en aan de

Secretaris-Generaal omtrent de gebieden op de maan, die van bijzonder wetenschappelijk belang zijn, opdat de mogelijkheid kan worden overwogen deze, onverminderd de rechten van andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, aan te wijzen als internationale, voor de wetenschap gereserveerde gebieden waarvoor bijzondere beschermende maatregelen dienen te worden overeengekomen in overleg met de bevoegde organen van de Verenigde Naties.

Artikel 8

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, mogen hun activiteiten met betrekking tot het onderzoek en gebruik van de maan verrichten op elke plaats op of onder het oppervlak ervan, behoudens de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. Daartoe mogen de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst in het bijzonder:

a. hun ruimtevoorwerpen doen landen op de maan en deze lanceren vanaf de maan;

b. hun personeel, ruimtevaartuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties stationeren op elke plaats op of onder het oppervlak van de maan.

Personeel, ruimtevaartuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties mogen zich vrij bewegen of mogen vrijelijk worden bewogen over of onder het oppervlak van de maan.

3. Activiteiten van Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst en die in overeenstemming met het bepaalde in het eerste en tweede lid van dit artikel worden verricht, mogen de activiteiten op de maan van andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, niet hinderen. Wanneer zulks het geval zou zijn, plegen de betrokken Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst overleg overeenkomstig het bepaalde in artikel 15, tweede en derde lid, van deze Overeenkomst.

Artikel 9

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst mogen bemande en onbemandede stations op de maan vestigen. Een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die een station op de maan vestigt, maakt uitsluitend gebruik van het voor het functioneren van het station vereiste gebied en stelt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties onmiddellijk in kennis van de plaats en het doel van dit station. Vervolgens dient deze Staat ieder jaar tevens aan de Secretaris-Generaal mede te delen of het station in gebruik blijft en of het doel ervan is gewijzigd.

2. De stations worden op zodanige wijze geplaatst, dat zij de vrije toegang tot alle gebieden van de maan niet belemmeren voor personeel,

voertuigen en uitrusting van andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst en die activiteiten op de maan verrichten in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst of met artikel I van het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen.

Artikel 10

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, nemen alle maatregelen die praktisch uitvoerbaar zijn, om het leven en de gezondheid van personen op de maan te beschermen. Daartoe beschouwen zij elke persoon op de maan als ruimtevaarder in de zin van artikel V van het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, en als lid van de bemanning van een ruimtevaartuig in de zin van de Overeenkomst inzake de redding van ruimtevaarders, de terugkeer van ruimtevaarders en de teruggave van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen.

2. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, bieden in nood verkerende personen op de maan bescherming in hun stations, installaties, voertuigen en andere voorzieningen.

Artikel 11

1. De maan en haar natuurlijke rijkdommen zijn het gemeenschappelijke erfgoed van de mensheid, hetgeen tot uitdrukking komt in de bepalingen van deze Overeenkomst, in het bijzonder in het vijfde lid van dit artikel.

2. De maan is niet vatbaar voor toeëigening door Staten door middel van soevereiniteitsaanspraken, gebruik of bezetting, of op enige andere wijze.

3. Noch het maanoppervlak, noch het daaronder gelegen gebied, noch enig deel daarvan, noch de zich daarin bevindende natuurlijke rijkdommen wordt, respectievelijk worden, eigendom van een Staat, een internationale intergouvernementele of niet-gouvernementele organisatie, een nationale organisatie of een niet-gouvernementele rechtspersoon of een natuurlijke persoon. Aan het stationeren van personeel, ruimtevoertuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties op of onder het oppervlak van de maan, met inbegrip van met dit oppervlak of het gebied daaronder verbonden constructies, kunnen geen eigendomsrechten op het oppervlak of het daaronder gelegen gebied worden ontleend. De voorgaande bepalingen laten het in het vijfde lid van dit artikel bedoelde internationale regime onverlet.

4. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, hebben het recht tot onderzoek en gebruik van de maan zonder enige vorm van discriminatie, op voet van gelijkheid en in overeenstemming met het volkenrecht en de bepalingen van deze Overeenkomst.

5. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, verbinden zich hierbij een internationale regime in te stellen, met inbegrip van passende procedures, ter regeling van de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de maan, wanneer deze exploitatie praktisch uitvoerbaar wordt. Deze bepaling wordt uitgevoerd in overeenstemming met artikel 18 van deze Overeenkomst.

6. Ten einde de instelling van het internationale regime, als bedoeld in het vijfde lid van dit artikel te vergemakkelijken, stellen de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, alsmede het publiek en de internationale wetenschappelijke gemeenschap, voor zover zulks ook maar enigszins mogelijk en praktisch uitvoerbaar is, in kennis van alle natuurlijke rijkdommen die zij eventueel op de maan ontdekken.

7. De voornaamste doeleinden van het in te stellen internationale regime omvatten:

a. de ordelijke en veilige exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de maan;

b. het verstandige beheer van deze rijkdommen;

c. de uitbreiding van de mogelijkheden voor het gebruik van deze rijkdommen;

d. een billijk aandeel voor alle Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, in de voordelen die deze rijkdommen opleveren, waarbij met de belangen en de behoeften van de ontwikkelingslanden, alsmede met de inspanningen van de landen die, direct of indirect, hebben bijgedragen tot het onderzoek van de maan, in het bijzonder rekening wordt gehouden.

8. Alle activiteiten met betrekking tot de natuurlijke rijkdommen van de maan worden verricht op een wijze die in overeenstemming is met de in het zevende lid van dit artikel omschreven doeleinden en met het bepaalde in het tweede lid van artikel 6 van deze Overeenkomst.

Artikel 12

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, behouden rechtsmacht en zeggenschap over hun personeel, voertuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties op de maan. Op de eigendom van ruimtevoertuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties is de aanwezigheid daarvan op de maan niet van invloed.

2. Ten aanzien van voertuigen, installaties en uitrusting of de samenstellende delen daarvan, aangetroffen op andere plaatsen dan de beoogde locatie, wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 van de Overeenkomst inzake de redding van ruimtevaarders, de terugkeer van ruimtevaarders en de teruggave van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen.

3. In geval van een noodsituatie waarin mensenlevens worden bedreigd, mogen de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, gebruik maken van de op de maan aanwezige uitrusting, voertuigen, installaties, voorzieningen of voorraden van andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst. Van dit gebruik wordt onverwijld kennis gegeven aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties of aan de betrokken Staat die Partij is bij deze Overeenkomst.

Artikel 13

Een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die kennis neemt van het neerstorten, de noodlanding of andere onvoorziene landing op de maan van een niet door deze Staat gelanceerd ruimtevoerwerp, of van de onderdelen daarvan, geeft daarvan onverwijld kennis aan de Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die de lancering heeft verricht, alsmede aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

Artikel 14

1. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst zijn internationaal aansprakelijk voor nationale activiteiten op de maan, ongeacht of deze activiteiten worden verricht door overheidsinstanties of door niet-gouvernementele lichamen, en dienen te waarborgen dat deze nationale activiteiten worden verricht in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst zorgen ervoor dat de niet-gouvernementele lichamen die onder hun rechtsmacht vallen, uitsluitend activiteiten op de maan verrichten onder de zeggenschap en het voortdurend toezicht van de betrokken Staat die Partij is bij deze Overeenkomst.

2. De Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst erkennen dat, ter aanvulling van de bepalingen van het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van de Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, en de Overeenkomst inzake de internationale aansprakelijkheid voor schade, veroorzaakt door ruimtevoorwerpen, uitvoerige regelingen inzake aansprakelijkheid voor op de maan veroorzaakte schade nodig kunnen worden als gevolg van de uitbreiding van de activiteiten op de maan. Elke zodanige regeling wordt opgesteld overeenkomstig de in artikel 18 van deze Overeenkomst vastgestelde procedure.

Artikel 15

1. Elke Staat die Partij is bij deze Overeenkomst mag zich ervan overtuigen dat de activiteiten van andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst met betrekking tot het onderzoek en gebruik van de maan verenigbaar zijn met de bepalingen van deze Overeenkomst. Daartoe staan alle ruimtevoertuigen, uitrusting, voorzieningen, stations en installaties op de maan open voor andere Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst. Deze Staten geven een redelijke tijd van tevoren kennis van een voorgenomen bezoek, opdat passend overleg kan plaatsvinden en maximale voorzorgsmaatregelen kunnen worden genomen om de veiligheid te verzekeren en verstoring van de gewone werkzaamheden in het te bezoeken object te vermijden. Ter uitvoering van dit artikel kan een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst, zelf handelen of geheel of gedeeltelijk met hulp van een andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst of door middel van passende internationale procedures binnen het kader van de Verenigde Naties en in overeenstemming met het Handvest.

2. Een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die op goede gronden meent dat een andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst niet voldoet aan de verplichtingen die uit deze Overeenkomst voor hem voortvloeien, of dat een andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst inbreuk maakt op de rechten die de eerstgenoemde Staat krachtens deze Overeenkomst heeft, kan deze Staat verzoeken daarover in overleg te treden. Een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die een zodanig verzoek heeft ontvangen, gaat onverwijld een zodanig overleg aan. Elke andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die zulks verzoekt, heeft het recht aan dit overleg deel te nemen. Elke Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die deelneemt aan dit overleg, streeft naar een wederzijds aanvaardbare oplossing van elk geschil en houdt rekening met de rechten en belangen van alle Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties wordt in kennis gesteld van de resultaten van het overleg en zendt de ontvangen inlichtingen door aan alle betrokken Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst.

3. Indien het overleg niet leidt tot een wederzijds aanvaardbare regeling waarin naar behoe rekening is gehouden met de rechten en belangen van alle Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, treffen de betrokken partijen alle vereiste maatregelen om het geschil te regelen met andere vreedzame middelen naar eigen keuze en aangepast aan de omstandigheden en de aard van het geschil. Indien zich moeilijkheden voordoen in verband met het aangaan van het overleg of indien het overleg niet leidt tot een wederzijds aanvaardbare regeling, kan een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst, zonder voorafgaande toestemming van enige andere daarbij betrokken Staat die Partij is bij deze Overeenkomst de hulp inroepen van de Secretaris-Generaal ten einde

het geschil op te lossen. Een Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die geen diplomatieke betrekkingen onderhoudt met de andere bij het geschil betrokken Staat die Partij is bij deze Overeenkomst, neemt naar verkiezing zelf deel aan dit overleg of doet zulks door tussenkomst van een andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst of van de Secretaris-Generaal.

Artikel 16

Met uitzondering van de artikelen 17 tot 21 worden verwijzingen naar Staten in deze Overeenkomst geacht van toepassing te zijn op alle internationale intergouvernementele organisaties die activiteiten in de kosmische ruimte verrichten, mits een zodanige organisatie verklaart de rechten en verplichtingen van deze Overeenkomst te aanvaarden en mits de meerderheid van de Lid-Staten van de organisatie wordt gevormd door Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst en bij het Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen. De Lid-Staten van een zodanige organisatie, die tevens Partij zijn bij deze Overeenkomst, nemen alle passende maatregelen om te verzekeren dat de organisatie een verklaring overeenkomstig het bepaalde in dit artikel aflegt.

Artikel 17

Elke Staat die Partij is bij deze Overeenkomst kan voorstellen doen tot wijziging ervan. Wijzigingen worden van kracht voor elke Staat die Partij is bij deze Overeenkomst en die deze aanvaardt, nadat de meerderheid van de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, deze wijzigingen heeft aanvaard, en vervolgens voor elke andere Staat die Partij is bij deze Overeenkomst op de datum waarop deze Staat de wijzigingen aanvaardt.

Artikel 18

Tien jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst wordt de kwestie van de toetsing van de Overeenkomst op de voorlopige agenda van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties geplaatst, ten einde na te gaan, aan de hand van de opgedane ervaring met betrekking tot de toepassing van de Overeenkomst, of deze dient te worden herzien. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, als depositaris, roept echter ten minste vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst op verzoek van één derde van de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, en met instemming van de meerderheid van de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst, een conferentie van de Staten die Partij zijn bij deze Overeenkomst bijeen om deze Overeenkomst te toetsen. Op een toetsingsconferentie wordt tevens de kwestie

van de uitvoering van de bepalingen van het vijfde lid van artikel 11 in overweging genomen aan de hand van het in het eerste lid van dat artikel genoemde beginsel, waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met eventuele technologische ontwikkelingen op dit gebied.

Artikel 19

1. Deze Overeenkomst staat open voor ondertekening door alle Staten op het Hoofdkwartier van de Verenigde Naties te New York.

2. Deze Overeenkomst dient door de ondertekenende Staten te worden bekrachtigd. Elke Staat die deze Overeenkomst niet ondertekent vóór de inwerkingtreding ervan overeenkomstig het bepaalde in het derde lid van dit artikel, kan te allen tijde tot deze Overeenkomst toetreden. De akten van bekrachtiging of toetreding worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

3. Deze Overeenkomst treedt in werking op de dertigste dag na de datum van nederlegging van de vijfde akte van bekrachtiging.

4. Voor elke Staat waarvan de akte van bekrachtiging of toetreding wordt nedergelegd na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, treedt de Overeenkomst in werking op de dertigste dag na de datum van nederlegging van deze akte.

5. De Secretaris-Generaal doet terstond alle ondertekenende en toetredende Staten mededeling van de datum van elke ondertekening, de datum van nederlegging van elke akte van bekrachtiging van, of toetreding tot, deze Overeenkomst, de datum van inwerkingtreding ervan, alsmede van andere gegevens.

Artikel 20

Elke Staat die Partij is bij deze Overeenkomst kan door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties deze Overeenkomst opzeggen. Deze opzegging wordt van kracht een jaar na de datum van ontvangst van deze kennisgeving.

Artikel 21

Het origineel van deze Overeenkomst, waarvan de Arabische, de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die daarvan een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift toezendt aan alle ondertekenende en toetredende Staten.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, hiertoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst welke op 18 december 1979 te New York voor ondertekening is opengesteld, hebben ondertekend.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 22 van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van de Overeenkomst is voorzien in artikel 19, tweede lid, van de Overeenkomst.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 19, derde lid, van de Overeenkomst in werking treden op de dertigste dag na de datum van nederlegging van de vijfde akte van bekrachtiging.

Voor elke Staat waarvan de akte van bekrachtiging of toetreding wordt nedergelegd na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, treedt de Overeenkomst in werking op de dertigste dag na de datum van nederlegging van deze akte.

J. GEGEVENS

De onderhavige Overeenkomst is op 5 december 1979 aangenomen door de Algemene Vergadering der Verenigde Naties tijdens haar vierendertigste Zitting bij Resolutie 34/68 en op 18 december 1979 te New York voor ondertekening opengesteld.

Van het op 27 januari 1967 te Londen, Moskou en Washington voor ondertekening opengestelde Verdrag inzake de beginselen waaraan de activiteiten van Staten zijn onderworpen bij het onderzoek en gebruik van de kosmische ruimte, met inbegrip van de maan en andere hemellichamen, naar welk Verdrag in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst onder meer wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1967, 31, zie ook *Trb.* 1969, 203.

Van de op 22 april 1968 te Londen, Moskou en Washington tot stand gekomen Overeenkomst inzake de redding van ruimtevaarders, de terugkeer van ruimtevaarders en de teruggave van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen, naar welke Overeenkomst onder meer wordt verwezen in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1968, 134; zie ook *Trb.* 1981, 37.

Van de op 14 januari 1975 te New York tot stand gekomen Overeenkomst inzake de registratie van in de kosmische ruimte gebrachte voorwerpen, naar welke Overeenkomst in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst onder meer wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1979, 19; zie ook *Trb.* 1981, 39.

Van de op 29 maart 1972 te Londen, Moskou en Washington tot stand gekomen Overeenkomst inzake de internationale aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door ruimtevoorwerpen, naar welke Overeenkomst wordt verwezen in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1979, 20; zie ook *Trb.* 1981, 38.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welk Handvest onder meer wordt verwezen in artikel 2 van de onderhavige Overeenkomst, zijn de Engelse en de Franse tekst, zoals gewijzigd, geplaatst in *Trb.* 1979, 37; zie ook *Trb.* 1980, 41.

Van de 24 oktober 1970 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen Verklaring betreffende de beginselen van het Volkenrecht inzake vriendschappelijke betrekkingen en samenwerking tussen de Staten overeenkomstig het Handvest van de Verenigde Naties, naar welke Verklaring wordt verwezen in artikel 2 van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst opgenomen in Bijlage 144 van Uitgave 98 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, getiteld „Verslag van de vijfentwintigste Zitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties; september–december 1970”, blz. 482 tot 488.

Uitgegeven de drieëntwintigste februari 1981

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. VAN DER KLAUW